

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS

(piektā palāta)

2004. gada 10. jūnijā *

Lieta T-307/01

Jean-Paul François, Eiropas Kopienu Komisijas ierēdnis, ar dzīvesvietu Vavrē [Wavre] (Beļģija), ko pārstāv A. Kolsone [A. Colson], *avocat*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv J. Kurals [J. Curvall], pārstāvis, kam palīdz B. Vegenbaurš [B. Wägenbaur], *avocat*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2001. gada 5. aprīļa lēmumu, kas uzliek prasītājam pakāpes pazemināšanas disciplinārsodu, no vienas puses, un par materiālo zaudējumu un morālā kaitējuma, ko saskaņā ar prasītāja viedokli viņš ir cietis, atlīdzību, no otras puses.

* Tiesvedības valoda — franču.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(piektā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja P. Linda [*P. Lindh*], tiesneši R. Garsija-Valdekasass [*R. García-Valdecasas*] un Dž. D. Kuks [*J. D. Cooke*],

sekretārs I. Natsina s [*I. Natsinas*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2003. gada 2. decembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

1 68. pants Komisijas Regulā (EEK, *Euratom*, EOTK) Nr. 86/610/EEK, kas paredz 1977. gada 21. decembra Finanšu regulas noteikumu sīki izstrādātu īstenošanas kārtību (OV L 360, 1. lpp., turpmāk tekstā — “Finanšu regulas īstenošanas regula”), kas bija spēkā prāvas apstākļu laikā (Regula Nr. 86/610/EEK tika atcelta un aizstāta ar Komisijas 1993. gada 9. decembra Regulu (*Euratom*, EOTK, EK) Nr. 3418/93 (OV L 315, 1. lpp.)), paredz:

2 Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumu (turpmāk tekstā — “Noteikumi”) 11. panta 1. daļa paredz, ka ierēdnis veic savus pienākumus un darbojas vienpusīgi tikai Kopienu interesēs.

3 Noteikumu 21. pants paredz:

“Neatkarīgi no kategorijas ierēdņi palīdz un sniedz padomu ierēdņiem, kuru pakļautībā tie strādā; tie atbild par uzticēto pienākumu izpildi.

Par visām darba jomām atbildīgajiem ierēdņiem ir jāatbild augstākstāvošajiem ierēdņiem par uzticēto pienākumu izpildi un izteikto norādījumu ievērošanu. Pakļauto ierēdņu atbildība nekādā veidā neatbrīvo no personiskās atbildības.

Ierēdnis, kurš saņem norādījumus, kurus tas uzskata par nepareiziem vai par tādiem, kas varētu radīt nopietnas grūtības, vajadzības gadījumā rakstiski informē savu tiešo priekšnieku. Ja ierēdnis no sava priekšnieka saņem šādu norādījumu apstiprinājumu rakstveidā, viņš tos izpilda, ja vien tas nav pretrunā ar krimināllikumu vai attiecīgām drošības normām.”

4 Noteikumu 86. pants nosaka, ka, ja ierēdnis tīši vai netīši neievēro Noteikumos noteiktos pienākumus, tas saucams pie disciplināras atbildības. Šī panta 2. punktā noteikto disciplināro sodu skaitā ietilpst pakāpes pazemināšana.

5 Noteikumu 88. panta 5. daļa paredz:

“[...] ja par tādiem pašiem nodarījumiem ierēdņa lietu izskata tiesa, galīgais lēmums ir jāpieņem tikai pēc tam, kad stājies spēkā lietu izskatījušās tiesas spriedums”.

Prāvas rašanās fakti

- 6 Prasītājs ir B 3 kategorijas ierēdnis Komisijā. Attiecīgās disciplinārās procedūras pamatā esošo faktu rašanās laikā viņš bija norīkots Komisijas Personāla un administrācijas ģenerāldirektorāta Drošības birojā (turpmāk tekstā — “DB”) un vadīja DB Finanšu nodaļu. Šajā laikā prasītāja tiešie priekšnieki bija de Hāns [*De Haan*] — DB direktors, un Eveijārs [*Eveillard*] — direktora palīgs un vienības “*Protection Bruxelles*” (Briseles aizsardzība) vadītājs.
- 7 1991. gadā Komisija izsludināja konkursu par tās nekustamo īpašumu, kas atrodas Briselē, apsardzi. 1992. gada oktobrī apsardzes līgums par kopējo summu ECU 75 000 000 tika piešķirts sabiedrībai *IMS/Group 4*; tas stājās spēkā 1992. gada 1. novembrī un bija noslēgts uz pieciem gadiem. Prasītājs viņa tā laika pienākumu ietvaros tika norīkots piedalīties šī līguma sastādīšanā un izpildē.
- 8 Pirms apsardzes līguma parakstīšanas līgumslēdzējsabiedrība pieprasīja no pakalpojumu saņēmēja garantiju pret valūtas svārstību risku starp Beļģijas franku un ekiju —

valūtu, kurā līgums bija izteikts. Saskaņā ar šo pieprasījumu un, papildus nekonsultējoties ar Konsultatīvo iepirkumu un darījumu komisiju (turpmāk tekstā — "KIDK"), tika noslēgta līguma papildvienošanās (pielikums Nr. 1), kas grozīja KIDK jau iesniegto līguma projektu. Pielikumā Nr. 1 bija ietverts noteikums, kas paredzēja līguma cenas koriģēšanu atkarībā no ekija vērtības pret Beļģijas franku izmaiņām; pielikums arī citādi grozīja apsardzes līgumu.

- 9 1992. gada novembrī sakarā ar papildvienošanos tika sastādīts konsultatīvais ziņojums KIDK. Tomēr šī korespondence tika nozaudēta DB arhīvos. Kad 1993. gada janvārī tā tika atrasta, KIDK tā netika nosūtīta.
- 10 1993. gada janvārī Finanšu kontrole atteicās parakstīt maksājumu orderi par apsardzes līguma izpildi, pamatojoties uz to, kā tas izriet no 1998. gada 14. jūlija administratīvās izmeklēšanas ziņojuma (13. lappuse), kuru, pildot Komisijas Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorāta direktora amata pienākumus, pēc Komisijas ģenerālsekretāra Trojana [*Trojan*] lūguma sastādīja Reichenbahs [*Reichenbach*], kā arī no Komisijas tulkošanas dienesta ģenerāldirektora Flešas [*Flesch*] 1999. gada 6. janvāra ziņojuma iecelējinstīcijai, un, visbeidzot, no iecelējinstīcijas 1999. gada 24. februāra ziņojuma Disciplinārlietu kolēģijai (31. punkts), ka maksājumi tika norādīti Beļģijas frankos, nevis ekijos.
- 11 Šī Finanšu kontroles vīzas atteikuma rezultātā DB direktors de Hāns un līgumslēdzējsabiedrības izpilddirektors Aleksandrs [*Alexandre*] parakstīja līguma pielikumu Nr. 3. Šis pielikums Nr. 3, sākot ar 1993. gada 1. februāri, atcēla pielikuma Nr. 1 noteikumu pantu par ekija vērtības pret Beļģijas franku izmaiņu koriģēšanu.

- 12 1993. gada 17. februārī Komisijas Finanšu kontroles ģenerāldirektorāts uzsāka DB darbības un, jo īpaši, apsardzes līguma piešķiršanas pārbaudi. Tā noslēguma ziņojums tika sniegts 1993. gada 7. jūlijā. Šajā ziņojumā (10., 11. un 12. lappusē) sniegta īpaša atsauce uz apsardzes līguma grozījumiem, kas tika veikti ar pielikumu Nr. 1 pēc konsultāciju ar KIDK noslēguma, un uz negatīvajām no šī pielikuma izrietošajām sekām.
- 13 Pēc laikrakstā *De Morgen* 1997. gada 18. augustā publicētā raksta, kas apskata jautājumu par personīgo atbildību apsardzes līguma piešķiršanā un vispārējo Komisijas atbildību attiecībā uz šī līguma uzraudzības kontroli, Krāpšanas apkarošanas koordinēšanas vienība (KAKV) veica izmeklēšanu saistībā ar šo līgumu. 1998. gada 12. martā KAKV sniedza izmeklēšanas ziņojumu, kurā ir norādīti iespējamie nopietnie apsardzes līguma piešķiršanas un uzraudzības pārkāpumi. 1998. gada 21. aprīlī Trojans lūdza Reihenhahu veikt izmeklēšanu attiecībā uz *IMS/Group 4* piešķirto apsardzes līgumu. Šis administratīvās izmeklēšanas ziņojums tika sniegts 1998. gada 14. jūlijā.

Disciplinārā procedūra

- 14 1998. gada 29. jūlijā iecelēj institūcija nolēma uzsākt pret prasītāju disciplināro procedūru. Tāpat iecelēj institūcija uzsāka disciplināro procedūru pret prasītāja tiesajiem priekšniekiem de Hānu un Eveijāru.
- 15 1998. gada 29. jūlijā iecelēj institūcija paziņoja prasītājam pretenzijas, saskaņā ar kurām tika konstatēta prasītāja “[k]ūdaina] profesionālā [...] rīcība un rupja neuzmanība attiecībā uz finanšu pārvaldes noteikumu ievērošanu, jo īpaši šo

noteikumu sastādīšanu un izpildi [ar sabiedrību *IMS/Group 4* noslēgtajā apsardzes līgumā]” (turpmāk tekstā — “pretenzija Nr. 1”). Ar 1998. gada 23. septembra paziņojumu Iecelējainstitūcija informēja prasītāju par šādām sešām papildu pretenzijām:

“Pretenzija Nr. 2:

Iecietība vai pat piedalīšanās manipulācijā ar [Komisijas] ēku apsardzes [un] pārraudzības līguma piešķiršanas ietvaros 2002. gadā saņemtajiem piedāvājumiem (ar aptuveno vērtību ECU 75 000 000 [piecu] gadu laikā) pēc to saņemšanai paredzētā datuma, šāda manipulācija ietvēra — datu par vienu vai vairākiem konkursiem nodošanu vienai no firmām — dalībniecēm (*IMS/Group 4*), šīs firmas jaunā piedāvājuma, kas satur pazemināšanas virzienā pārskatīto cenu, saņemšanu un sākotnējā piedāvājuma aizstāšanu nolūkā ietekmēt šī darījuma piešķiršanu šai firmai, darot to visu negodīgi, krāpnieciski un pārkāpjot attiecīgos noteikumus, tostarp arī Noteikumu 17. panta 1. daļu.

Pretenzija Nr. 3:

Piedalīšanās 2002. gada apsardzes līguma (projekta) pielikuma sastādīšanā [pēc] KIDK priekšlikuma piešķirt līgumu firmai *IMS/Group 4* un darījuma noteikumu apstiprināšanas, vai nu darbojoties ar nodomu ļaut firmai [kompensēt] zaudējumus, [kas ir radušies] jaunā piedāvājuma rezultātā, un tādējādi krāpnieciski, vai arī ar rupju neuzmanību, jo pielikuma panti daļēji ir pretrunā ar konkursa noteikumiem un ar KIDK apstiprināto izdevumu tāmi, kas kaitēja Komisijas finansiālajām interesēm.

Pretenzija Nr. 4:

[Pēc] iepriekš minētā pielikuma sagatavošanas — bezdarbība vai nu ar nolūku [..], vai arī ar rupju neuzmanību attiecībā uz KIDK vai Finanšu kontroles informēšanu vai konsultācijas organizēšanu par pielikumu un tā rezultātā veiktajiem līguma grozījumiem salīdzinājumā ar KIDK apstiprināto līguma projektu vai nu pirms, vai pēc grozījumus inkorporējošā līguma noslēgšanas.

Pretenzija Nr. 5:

Noslēgtā apsardzes līguma nelikumīgas izmantošanas pieļaušana vai pat piedalīšanās tajā, ar ko tādējādi liela cilvēku skaitam tika piedāvāts sistemātiski iesaistīties [DB] un citu dienestu administratīvo un citu uzdevumu izpildē, firmas darbinieku darba līgumu sagatavošana, pārkāpjot Komisijas noslēgtā līguma noteikumus, personāla pieņemšanai darbā paredzētās procedūras un attiecīgā paredzētā [budžeta] vadlīnijas, nesaņemot pienācīgu pilnvarojumu un neinformējot šajos jautājumos kompetentos dienestus, pārkāpjot līguma papildstundu apmaksas noteikumus saistībā ar apsardzes uzdevumiem.

Pretenzija Nr. 6:

Proti, pretēji noteikumu 11. panta 1. daļas prasībām viņš nepildīja [savas DB] Finanšu nodaļas vadītāja funkcijas tikai Kopienų interesēs.

Pretenzija Nr. 7:

Jebkuru zaudējumu novēršana pilnībā vai daļēji, kas Kopienām radušies smaga pārkāpuma rezultātā, ko ierēdnis nodarījis savu pienākumu izpildes laikā vai sakarā ar tiem (Noteikumu 22. pants).”

- 16 1998. gada 6. oktobrī saskaņā ar Noteikumu 87. pantu prasītājs tika uzklausīts; to veica komisijas tulkošanas dienesta ģenerāldirektore Fleša, kuru šim nolūkam bija pilnvarojusi iecelēj institūcija.
- 17 1999. gada 6. janvārī Fleša sniedza iecelēj institūcijai savu ziņojumu, kurā viņa attiecībā uz prasītāju konstatēja profesionālos trūkumus, neuzmanību attiecībā uz publisko darījumu noteikumiem, finanšu regulējumu un administratīvajām un budžeta procedūrām, kā arī Noteikumu pārkāpumus. Pēc šī dokumenta saņemšanas iecelēj institūcija Disciplinārlietu kolēģijai iesniedza 1999. gada 24. februāra ziņojumu, kurā bija izklāstītas septiņas pret prasītāju izvirzītās pretenzijas.
- 18 Savā 2000. gada 9. martā sniegtajā motivētajā atzinumā Disciplinārlietu kolēģija uzskatīja, ka pretenzijas Nr. 1, 3, 4, 5 un 6 ir pamatotas un noraidīja pretenzijas Nr. 2 un 7. Savā atzinumā Disciplinārlietu kolēģija ieteica piemērot prasītājam Noteikumu 86. panta 2. punkta d) apakšpunktā noteikto disciplinārsodu, t.i., pakāpes pazemināšanu, iesakot, ka šajā gadījumā disciplinārsods piemērojams attiecībā uz divām pakāpēm.
- 19 2000. gada 25. maijā iecelēj institūcija uzklausīja prasītāju un nodeva tam rakstu.

20 2001. gada 5. aprīlī iecelēj institūcija pieņēma pakāpes pazemināšanas disciplinārsoda piemērošanas lēmumu, kas stājās spēkā 2001. gada 1. maijā. Iecelēj institūcija atsaucās uz Disciplinārlietu kolēģijas atzinumu, kas uzskatīja pretenzijas Nr. 1, 3, 4, 5 un 6 par pamatotām, un apstiprināja šīs pretenzijas. Attiecībā uz šī disciplinārā lēmuma saturu, pret prasītāju izvirzītās pretenzijas var rezumēt šādi:

- kļūdaina profesionālā rīcība un rupja neuzmanība attiecībā uz finanšu pārvaldes noteikumu ievērošanu, jo īpaši to sastādīšanu un izpildi 1992. gada oktobrī starp Komisiju un sabiedrību *IMS/Group 4* noslēgtajā apsardzes līgumā, proti — prasītāja piedalīšanās fakts minētā līguma pielikuma noslēgšanā, kura panti izrādījušies pretrunā ar KIDK apstiprinātajiem konkursa paziņojuma noteikumiem un izdevumu tāmi, kā arī ar Komisijas finansiālajām interesēm (pretenzijas Nr. 1 un Nr. 3);
- rupja neuzmanība, ko veido pienākuma konsultēties ar KIDK par minēto pielikumu neizpilde, pārkāpjot finanšu reglamenta izpildes vispārējo noteikumu 111. pantu (pretenzija Nr. 4);
- apsardzes līguma nelikumīga izmantošana, pieņemot darbā lielu cilvēku skaitu DB, citos Komisijas dienestos un citur administratīvu un citu uzdevumu izpildei, firmas *IMS/Group 4* darbinieku darba līgumu sagatavošanā pārkāpjot apsargu darbā pieņemšanas līgumu, personāla pieņemšanai darbā paredzētās procedūras un attiecīgā paredzētā budžeta vadlīnijas, nesaņemot pienācīgo pilnvarojumu un neinformējot šajos jautājumos kompetentos dienestos, pārkāpjot apsardzes uzdevumiem paredzēto papildstundu apmaksu, ievērojot atbildību mikstināšo apstākli — hronisko personāla trūkumu DB un faktu, ka šāda prakse attiecīgajā laikā nebija neparasta. (pretenzija Nr. 5);

— pretēji Noteikumu 11. panta 1. daļai savu funkciju pildīšanas tikai Kopienų interesēs pārkāpums (pretenzija Nr. 6).

21 Attiecībā uz pretenziju Nr. 2 2001. gada 5. aprīļa lēmums paredz:

“Nepieciešamības gadījumā, pamatojoties uz Noteikumu IX pielikuma 11. pantu, iecelējinstiūcija var atkārtoti izskatīt disciplinārlietu, jo īpaši, ja tiesas izmeklēšana noteiks, ka ir notikusi manipulācija ar sabiedrības *IMS/Group 4* piedāvājumu pēc 1992. gada 28. augusta un pirms lietas nodošanas KIDK.”

22 Arī disciplinārā procedūra pret Evejāru noslēdzās ar disciplinārsodu. Pirmās instances tiesā tika iesniegta prasība pret šo lēmumu lietā T-258/01*Eveillard*/Komisija. Savukārt de Hāna, kurš miris 2000. gada 30. augustā, t.i., neilgi pēc tam, kad par viņu tika sniegts Disciplinārlietu kolēģijas atzinums, lietā galīgais lēmums nav pieņemts.

23 2001. gada 29. maijā prasītājs saskaņā ar Noteikumu 90. panta 2. punktu iesniedza sūdzību pret iecelējinstiūcijas 2001. gada 5. aprīļa lēmumu.

24 Ar 2001. gada 10. septembra lēmumu iecelējinstiūcija noraidīja prasītāja sūdzību. Šajā lēmumā iecelējinstiūcija apstiprināja pret prasītāju izvirzītās pretenzijas un, atbildot uz tā apgalvojumiem, norādīja dažus precizējumus. Vispirms sakarā ar pretenzijām Nr. 3 un Nr. 4 attiecībā uz pielikuma noslēgšanu un konsultēšanās ar KIDK saistību neizpildi iecelējinstiūcija noteica, ka vainojamā rīcība izriet no fakta, ka prasītājs pretēji Noteikumu 21. panta prasībām nav informējis savu tiešo priekšnieku, nav ievērojis konsultēšanās ar KIDK saistības un nav paziņojis, ka

attiecīgais pielikums neatbilst Komisijas finansiālajām interesēm. Otrkārt, attiecībā uz pretenziju Nr. 5 saistībā ar apsardzes līguma nelikumīgo izmantošanu iecelējinstītūcija pārmeta prasītājam, ka viņš neinformēja savu tiešo priekšnieku par viņam zināmo nelikumību attiecībā uz faktu, ka viņa kolēģis Barlets [*Burlet*], veicot tikai administratīvus uzdevumus, saņēma apmaksu no sabiedrības, kurai tika piešķirts apsardzes līguma darījums. Treškārt, sakarā ar pretenziju Nr. 6 par faktu, ka prasītājs nepildīja savas funkcijas tikai Kopienu interesēs, iecelējinstītūcija precizē, ka prasītājs, pārkāpjot Noteikumu 11. panta 1. daļu, neinformēja savu tiešo priekšnieku par konsultēšanās ar KIDK saistību neizpildes sekām, neskatoties uz to, ka viņam kā Finanšu nodaļas vadītājam būtu jābūt acīmredzāmam, ka pielikums rada konkurences izkropļojumu.

- 25 Ar 2001. gada 10. septembra lēmumu iecelējinstītūcija piedāvāja prasītājam kompensāciju ECU 500 apmērā par morālo kaitējumu ilgstošā nenoteiktības stāvokļa dēļ, kurā viņš atradās tādēļ, ka laiks starp iepriekš minētās disciplinārās procedūras ietvaros Disciplinārlietu kolēģijas sniegto galīgo atzinumu, t.i., 2000. gada 4. jūlijā procedūras pret Evejāru ietvaros pieņemto atzinumu un iecelējinstītūcijas lēmumu attiecībā uz prasītāju ilga deviņus mēnešus.

Kriminālprocess Beļģijas tiesās

- 26 1998. gada 23. aprīlī, pamatojoties uz KAKV ziņojumu, Komisija iesniedza Briseles karaliskajam prokuroram sūdzību, norādot uz apsardzes līguma darījuma piešķiršanas un izpildes nelikumībām. Šī sūdzība, kam bija pievienots KAKV 1998. gada 12. marta ziņojums, aprakstīja darījuma piešķiršanas apstākļus, proti, iespējamās manipulācijas ar sabiedrības *IMS/Group 4* piedāvājumu, kā arī līguma pielikumu noslēgšanu, konsultēšanās ar KIDK saistību pārkāpumu, pakalpojumu sniegšanas problēmas un personu, kas saņēma atalgojumu līguma ietvaros, pieņemšanas darbā procedūru noteikumu pārkāpumu.

- 27 2001. gada 1. martā Komisijas pārstāvētā Eiropas Kopiena iestājās kā civilprasītāja Beļģijas tiesā pret prasītājiem — Evejāru un Aleksandru, kurš bija līgumslēdzēja-biedrības deleģētais izpilddirektors, — ierosinātajā procesā.
- 28 2001. gada 27. martā Briseles karaliskais prokurors pieņēma lēmumu par noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmju neesamību.
- 29 2001. gada 4. maijā Komisija iesniedza pieteikumu izmeklēšanas tiesnesim, lūdzot veikt papildu izmeklēšanas pasākumus, kas ar 2001. gada 31. maija rīkojumu tika noraidīts.
- 30 2001. gada 15. jūnijā Komisija iesniedza apelāciju pret šo rīkojumu. Ar 2001. gada 6. augusta spriedumu Briseles Apelāciju tiesas [*cour d'appel de Bruxelles*] Apsūdzību palāta [*chambre des mises en accusation*] atzina Komisijas apelāciju par nepamatotu.
- 31 2002. gada 19. martā Briseles Pirmās instances tiesas palāta [*chambre du conseil du tribunal de première instance de Bruxelles*] izdeva rīkojumu noraidīt Komisijas 2002. gada 12. martā tiesas sēdē iesniegtos prasījumus. Palāta uzskatīja, ka šī raksta novēlota iesniegšana nav attaisnojama, un ka nav nekādu pierādījumu par norādīto nodarījumu sastāva pazīmēm
- 32 2002. gada 2. aprīlī Komisija iesniedza Briseles Apelāciju tiesai apelāciju pret šo rīkojumu.

- 33 2002. gada 30. aprīlī Briseles Apelāciju tiesas ģenerālprokurors, uzskatot, ka pret apsūdzēto nav nekādu pierādījumus, pieņēma lēmumu ieteikt Apelāciju tiesas Apsūdzību palātai atzīt Komisijas apelāciju par nepamatotu.
- 34 2002. gada 28. maijā Briseles Apelāciju tiesas Apsūdzību palāta pasludināja spriedumu, ar ko Komisijas apelācija tika atzīta par nepamatotu. Spriedumā Briseles Apelāciju tiesa noteica, ka pret apsūdzēto nav nekādu pierādījumu attiecībā uz apsūdzībām, kas ir izvirzītas par piedāvājuma grozīšanu, attiecīgā pielikuma noslēgšanu un rēķinu sniegšanu apsardzes līguma ietvaros par pakalpojumiem, kas nav saistīti ar tā izpildi. Briseles Apelāciju tiesa nosprieda arī to, ka Komisija nav pierādījusi faktu, ka tā ir cietusi zaudējumus. Tā kā Komisija pret šo spriedumu neiesniedza kasācijas sūdzību, tas, attiecīgi, kļuva galīgs.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 35 Ar Pirmās instances tiesas kancelejā 2001. gada 10. decembrī iesniegto pieteikumu prasītājs cēla šo prasību.
- 36 Noklausoties tiesnesi — referentu, Pirmās instances tiesa nolēma uzsākt mutisko procedūru. Procedūras organizācijas pasākumu ietvaros Pirmās instances tiesa lūdza puses iesniegt noteiktos dokumentus un rakstveidā atbildēt uz dažiem jautājumiem. Pirmās instances tiesa īpaši lūdza Komisiju iesniegt prasītāja disciplinārlietas materiālus. Puses izpildīja šos lūgumus noteiktajā laikā.

37 2003. gada 2. decembra sēdē Pirmās instances tiesa noklausījās pušu sniegtos argumentus un atbildes uz tiesas uzdotajiem jautājumiem.

38 Tiesas sēdes laikā prasītājs, atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumu, precizēja, ka materiālo zaudējumu un morālā kaitējuma, ko prasītājs saskaņā ar viņa viedokli ir cietis, atlīdzībai pieprasītā summa ir EUR 37 500. Komisija, arī atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumu, atteicās no argumentiem, saskaņā ar kuriem prasītāja norādītie materiālie zaudējumi nav pieļaujami, jo tie pirmo reizi tika pieteikti replikas rakstu stadijā.

39 Prasītāja prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt iecelēj institūcijas 2001. gada 5. aprīļa lēmumu;

— kā atlīdzību par ciestajiem materiālajiem zaudējumiem un morālo kaitējumu piespriest atbildētājai samaksāt summu EUR 37 500 apmērā;

— piespriest atbildētājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

40 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— par tiesāšanās izdevumiem lemt saskaņā ar tiesību normām.

Juridiskais pamatojums

I — *Par atcelšanas prasījumiem*

- 41 Prasītājs savu atcelšanas prasījumu pamatojumam kā pirmo pamatu izvirza apgalvojumu, ka disciplinārajā procedūrā tika pārkāpti procedūras noteikumi un aizstāvības tiesības; kā otro pamatu izvirza apgalvojumu, ka pastāv acimredzama pret prasītāju izvirzīto faktu novērtējuma kļūda; kā trešo pamatu izvirza apgalvojumu, ka ir pārkāpts nediskriminācijas princips; un kā ceturto pamatu izvirza apgalvojumu, ka ir pārkāpts likumīgi pamatotu cerību un labticīguma princips.

A — Par pirmo pamatu — par procedūras noteikumu un aizstāvības tiesību disciplinārajā procedūrā pārkāpumu

- 42 Prasītājs apgalvo, ka disciplinārajā procedūrā tika pieļautas procesuālas nepilnības, kuras izriet no iecelējinstitūcijas Noteikumos ietvertu procedūras organizācijas normu, kā arī aizstāvības tiesību pārkāpšanas. Proti, prasītājs izvirza šādas pretenzijas: pārmērīgi novēlota disciplinārsoda noteikšana, disciplinārās procedūras neapturēšana, neskatoties uz kriminālprocesa pastāvēšanu, novēlota un nepilnīga piekļuve lietai, svarīgu dokumentu neiekļaušana lietā un neinformēšana par tiem, kā arī svarīgu liecinieku neuzklausīšana.

1. Par disciplinārsoda noteikšanas kavējumu

— Lietas dalībnieku argumenti

43 Prasītājs apgalvo, ka viņam noteiktais disciplinārsods ir piemērots vairāk nekā astoņus gadus kopš faktu, par kuriem viņš ir apsūdzēts, iestāšanās, kaut arī šajā starplaikā viņš turpināja pildīt savus pienākumus bez jebkādam administrācijas piezīmēm.

44 Komisija norāda, ka ierēdņiem piemērojamo disciplināro režīmu regulējošās Noteikumu normas nenosaka nekādu noilguma termiņu disciplinārās procedūras uzsākšanai.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

45 Noteikumu 86. un 89. pants un IX pielikums, kas attiecas uz ierēdņiem piemērojamo disciplināro režīmu, nenosaka nekādu noilguma termiņu disciplinārās procedūras uzsākšanai pret ierēdņiem, kas tiek apsūdzēti kāda no savu Noteikumos paredzēto pienākumu neizpildē. Šajā sakarā ir svarīgi atzīmēt, ka tiesiskās drošības nodrošināšanas nolūkā Kopienu likumdevējam noilguma termiņš ir jānosaka iepriekš (Pirmās instances tiesas 1991. gada 17. oktobra spriedums lietā T-26/89 *Compte/Parlaments*, *Recueil*, II-781. lpp., 68. punkts, un 2002. gada 30. maija spriedums lietā T-197/00 *Onidi/Komisija*, *Recueil FP*, I-A-69. lpp. un II-325. lpp., 88. punkts).

46 Tomēr ir jāatgādina, ka negatīvo seku pārvarēšanai, kas var iestāties administrācijas pilnvaru realizēšanas noilguma termiņa trūkuma dēļ, Tiesa nosprieda, ka šāda termiņa nepastāvēšanas gadījumā fundamentālā tiesiskās drošības prasība nepieļauj Komisijas pilnvaru realizēšanas novilcināšanu nenoteiktā laika posmā un Kopienu tiesneši, izskatot iebildumu par Komisijas novēlotu rīcību, nevar aprobežoties ar atziņu, ka noilguma termiņš neeksistē, bet viņiem ir jāpārbauda, vai Komisija nav darbojusies ar nepamatotu kavējumu (Tiesas 1972. gada 14. jūlija spriedums lietā 52/69 *Geigy/Komisija*, *Recueil*, 787. lpp., 21. punkts, sakarā ar Komisijas soda noteikšanas pilnvarām konkurences tiesību pārkāpuma gadījumā un 2002. gada 24. septembra spriedums apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck un Acciaierie di Bolzano/Komisija*, *Recueil*, I-7869. lpp., 140. punkts, saskaņā ar EOTK līgumu piešķirto palīdzību kontroles jomā).

47 Attiecībā tieši uz Kopienu ierēdņiem piemērojamo disciplināro režīmu vispirms ir jāatzīmē, ka Noteikumi nenosaka nekādu noilguma termiņu disciplinārās procedūras uzsākšanai, taču to IX pielikums un īpaši 7. pants strikti nosaka termiņus disciplinārās procedūras norisei. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai gan šie termiņi nav obligāti, tie tomēr veido labas pārvaldības normu, kuras mērķis, kas noteikts gan administrācijas, gan arī ierēdņu interesēs, ir izvairīties no tā, ka nepamatoti tiek novilcināta tāda lēmuma pieņemšana, ar ko izbeidz disciplināro procedūru (Tiesas 1970. gada 4. februāra spriedums lietā 13/69 *Van Eick/Komisija*, *Recueil*, 3. lpp., 1985. gada 29. janvāra spriedums lietā 228/83 *F/Komisija*, *Recueil*, 275. lpp., 1988. gada 19. aprīļa spriedums apvienotajās lietās 175/86 un 209/86 *M/Padome*, *Recueil*, 1891. lpp., un iepriekš minētais spriedums lietā *Compte/Parlaments*, 88. punkts). No Kopienu likumdevēja noteiktajām labas pārvaldības rūpēm izriet, ka disciplinārajām iestādēm ir pienākums veikt disciplināro procedūru rūpīgi un darboties tādā veidā, lai katra procesuālā darbība saprātīgā termiņā sekotu iepriekšējai procesuālajai darbībai (Pirmās instances tiesas 1995. gada 26. janvāra spriedums lietā T-549/93 *D/Komisija*, *Recueil FP*, I-A-13. lpp. un II-43. lpp., 25. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Onidi/Komisija*, 91. punkts). Šī termiņa neievērošana, kas ir vērtējama, tikai ievērojot konkrētos lietas apstākļos, var būt par pamatu pēc termiņa beigām pieņemta akta atcelšanai (iepriekš minētais spriedums lietā *D/Komisija*, 25. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Compte/Parlaments*, 88. punkts).

- 48 Rūpības pienākums un saprātīga termiņa ievērošana attiecas arī uz disciplinārās procedūras uzsākšanu, proti, tajā gadījumā un, sākot ar to brīdi, kad administrācija ir informēta par faktiem un rīcību, kas var veidot ierēdņa Noteikumos pausto saistību pārkāpumus. Pat gadījumā, ja nav noilguma termiņa, disciplinārajām iestādēm ir pienākums rīkoties tādā veidā, lai saprātīgā termiņā veiktu procedūru, kuras rezultātā var uzlikt sodu (Pirmās instances tiesas 2003. gada 19. jūnija spriedums lietā T-78/02 *Voigt/BCE*, *Recueil FP*, I-A-165. lpp. un II-839. lpp., 64. punkts). Saprātīga disciplinārās procedūras uzsākšanas termiņa neievērošana, ņemot vērā attiecīgus lietas apstākļus, var padarīt par nelikumīgu disciplināro procedūru, ko administrācija uzsākusi ar pārmērīgu novēlošanos, un tādējādi var būt par pamatu šīs procedūras rezultātā noteiktā soda atcelšanai. (skat. pēc analogijas 2001. gada 27. novembra Tiesas spriedumu lietā C-270/99 P Z/Parlaments, *Recueil*, I-9197. lpp., 43. un 44. punkts, iepriekš minētos spriedumus lietās D/Komisija, 25. punkts, un *Compte/Parlaments*, 88. punkts).
- 49 Ir svarīgi norādīt arī, ka ja administrācija uzsāk disciplināro procedūru ar pārmērīgu novēlošanos, tas apdraud tiesiskās drošības principu. Faktiski, ja no brīža, kad ir notikuši fakti vai rīcība, līdz disciplinārās izmeklēšanas sākumam ir pagājis ilgs laika periods, tad gan administrācijas veiktā to faktu un rīcības novērtēšana, kas var veidot disciplināro pārkāpumu, gan arī ierēdņa aizstāvības tiesību realizēšana var izrādīties īpaši apgrūtināta. No vienas puses, var pazust apsūdzībai un aizstāvim svarīgi liecinieki un dokumenti un, no otras puses, lieciniekiem un visām iesaistītajām personām kļūst grūti ticami rekonstruēt savu atmiņu par lietas faktiem un to rašanās apstākļiem. Kā piemēru ir svarīgi atgādināt, ka šajā lietā de Hāns, kas, kā tas ir norādīts iepriekš, bija DB vadītājs attiecīgajā periodā, nomira 2000. gada 30. augustā, t.i., labu laiku pēc šīs lietas faktu iestāšanās, bet tomēr pirms ar viņu saistītās disciplinārās procedūras beigām.
- 50 Rezultātā, Tiesa šajā lietā nevar savā šī iebilduma pamatotības pārbaudes izmeklēšanā aprobežoties ar konstatējumu, ka apskatāmajā jomā nepastāvēja nekāds noilguma termiņš. Tādējādi ir izvērtējams, vai Komisija nav rīkojusies ar pārmērīgu novēlošanos.

51 Ir jāatgādina, ka apsardzes līgums, kura noslēgšana un izpilde ir pret prasītāju ierosinātās disciplinārās procedūras pamatā, tika parakstīts 1992. gada oktobrī. Apstrīdamā pielikuma izstrādāšana un noslēgšana, kurā prasītājs ir piedalījies un kas veido pret viņu vērsto pretenziju Nr. 3, ir notikusi 1992. gada oktobrī. Konsultatīvais ziņojums sakarā ar šo pielikumu, kura neesamība saskaņā ar iecelēj institūcijas viedokli pamato pretenziju Nr. 4, tika atrasts 1993. gada janvārī, un saskaņā ar Komisijas viedokli tas bija jānodod KIDK, visvēlākais, šajā brīdī. Kas attiecas uz faktiem, kas veido pretenzijas Nr. 5 pamatu, sakarā ar norādīto prasītāja pienākuma pārkāpumu paziņot tiešajam priekšniekam faktu, ka prasītāja kolēģis Barlets pildīja administratīvos pienākumus, saņemot atlīdzību apsardzes līguma ietvaros, ir pietiekami atzīmēt, ka Barlets, kas jau bija strādājis DB pagaidu amatā no 1992. gada 15. jūlija līdz 1993. gada 15. martam, tika pieņemts darbā *IMS/Group 4* 1993. gada 16. martā par administratīvo darbinieku Komisijas administratīvo uzdevumu veikšanai, tomēr viņš DB šajā statusā nostrādāja tikai līdz 1993. gada 16. maijam, lai pēc tam izmantotu secīgus sabiedrības *IMS/Group 4* piešķirtos neapmaksātā atvaļinājuma periodus.

52 No lietas materiāliem izriet, ka iespējamās nelikumības apsardzes līguma noslēgšanā un izpildē Komisijai bija zināmas labu laiku pirms disciplinārās procedūras uzsākšanas. No Reihenbaha sastādītā 1998. gada 14. jūlija administratīvās izmeklēšanas ziņojuma (13. lappuse) izriet, ka 1993. gada sākumā Komisijas prezidenta kabinets bija informēts par iespējamām nelikumībām attiecībā uz apsardzes līgumu. 1993. gada janvārī Finanšu kontrole atteica savu vīzu, pamatojoties uz to, ka maksājumi būtu veicami Beļģijas frankos, nevis ekijos (skat. iepriekš 10. punktu). Šis vīzas atteikums ar 1993. gada 27. janvārī parakstīto papildvienošanas noteikumu noveda pie apstrīdētā pielikuma daļējas atcelšanas (skat. iepriekš 11. punktu). 1993. gada 17. februārī Komisijas ģenerāldirektorāts "Finanšu kontrole" uzsāka pārbaudi sakarā ar DB darbību un apsardzes līguma piešķiršanu. Ģenerāldirektorāta "Finanšu kontrole" 1993. gada 7. jūlija galīgais ziņojums norāda uz finanšu operāciju, līgumu un darījumu kontroles un apstiprināšanas procedūru izpildes nelikumībām, kā arī īpaši uz KIDK iesniegtā līguma grozījumu nelikumībām, kurus, kā norāda šis ziņojums, tā nav apstiprinājusi un kuri ir pretrunā ar līguma noteikumiem, palielina sniedzamo pakalpojumu izmaksas un rada konkurences izkropļojumus. 1998. gada 14. jūlija administratīvās izmeklēšanas ziņojums

atsaucas uz šo 1993. gada jūlija pārbaudi, atzīmējot, ka tas norāda uz "būtiskām problēmām, taču nekādi administratīvie vai disciplinārie pasākumi netika veikti, izņemot faktu, ka Eveijāram vairs netika uzticētas sektora "Briseles aizsardzība" [*Protection Bruxelles*] vadītāja funkcijas.

53 Tomēr KIDK iecelēj institūcija uzsāka disciplināro procedūru pret prasītāju tikai 1998. gada 29. jūlijā. Disciplinārās procedūras uzsākšana tādējādi ir notikusi aptuveni sešus gadus pēc attiecīgo faktu iestāšanās. Disciplinārsods tika noteikts tikai 2001. gada 5. aprīlī, gandrīz trīs gadus pēc disciplinārās procedūras uzsākšanas.

54 Tādējādi Pirmās instances tiesa, ņemot vērā lietas apstākļus, uzskata, ka, tā kā fakti, kuros prasītājs ir vainojams, iestājušies 1992. gada oktobrī un Komisija par nelikumībām uzzināja, visvēlākais, laika posmā starp 1993. gada janvāri un jūliju, šī institūcija, neuzsākot disciplināro procedūru pret prasītāju līdz 1998. gada 29. jūlijam, darbojās ar pārmērīgu novēlošanos. Šis Komisijas disciplinārās procedūras uzsākšanas saprātīgā termiņā prasības pārkāpums ir acīmredzams tiesiskās drošības principa un labas pārvaldības, kā arī prasītāja aizstāvības tiesību pārkāpums, kura rezultātā šī disciplinārā procedūra ir uzskatāma par nelikumīgu.

55 No iepriekš minētā izriet, ka šī pretenzija ir pamatota.

2. Par disciplinārās procedūras neapturēšanu līdz tiesas procesa beigām

Lietas dalībnieku argumenti

- 56 Prasītājs norāda, ka iecelējinstītūcija neatbalstīja atkārtotus viņa lūgumus apturēt disciplināro procedūru līdz pret viņu Beļģijas tiesās ierosinātā kriminālprocesa noslēgumam. Prasītājs apgalvo, ka šī procesa izbeigšana ar noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmju neesamības atzišanu bija acīmredzama.
- 57 Komisija norāda, ka disciplinārajai procedūrai un kriminālprocesam nav vienādi mērķi, jo pēdējais attiecas uz iespējamiem kriminālkodeksa pārkāpumiem, bet disciplinārā procedūra attiecas uz noteikto ierēdņiem piemērojamo Noteikumu saistību pārkāpumiem, kuriem pēc definīcijas nav krimināla rakstura, un sankcijas attiecas tikai uz darba attiecībām starp attiecīgo personu un viņa darba devēju. Komisija norāda, ka ierēdņu disciplinārajam režīmam piemērojamā procedūra ir administratīvā, nevis tiesas procedūra. (Tiesas 1998. gada 16. jūlija rīkojums lietā C-252/97 P *N/Komisija, Recueil*, I-4871. lpp., 52. punkts).
- 58 Sēdes laikā, atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumu, Komisija apgalvoja, ka šajā lietā nav notikusi pārklāšanās starp kriminālprocesu un disciplināro procedūru, jo fakti un to juridiskais novērtējums abos procesos ir atšķirīgs. Proti, kriminālprocesa mērķis ir atklāt iespējamu viltošanu un krāpšanu, bet disciplinārā procedūra paredz sankcijas par neuzmanību un nolaidību, kas ir prasītāja profesionālo saistību

pārkāpumu pamatā. Komisija apstiprina, ka šī iemesla dēļ disciplinārās procedūras gaitā iecelēj institūcija nolēma nošķirt disciplinārās sastāvdaļas no kriminālajām sastāvdaļām. Visbeidzot, Komisija apgalvo, ka disciplinārās procedūras apturēšana līdz kriminālprocesa noslēgumam būtiski novilcinātu disciplināro procedūru.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 59 Noteikumu 88. panta 5. daļa nosaka, ka "gadījumos, ja par tādiem pašiem nodarījumiem ierēdņa lietu izskata tiesa, galīgais lēmums ir jāpieņem tikai pēc tam, kad stājies spēkā lietu izskatījušās tiesas spriedums". No šī noteikuma izriet, ka iecelēj institūcijai ir aizliegts galīgi lemt par attiecīgā ierēdņa disciplinārajiem aspektiem, spriežot par faktiem, kas vienlaicīgi ir kriminālprocesa priekšmets, līdz brīdim, kad attiecīgās krimināllietu tiesas pieņemtais lēmums nav kļuvis galīgs (Pirmās instances tiesas 2003. gada 13. marta spriedums lietā T-166/02 *Pessoa e Costa*/Komisija, *Recueil FP*, I-A-89. lpp. un II-471. lpp., 45. punkts). Noteikumu 88. panta 5. daļa tādējādi nepiešķir iecelēj institūcijai diskrecionāru varu galīgi lemt par ierēdņa, pret kuru ir uzsākta disciplinārā procedūra, stāvokli atšķirībā no Noteikumu IX pielikuma 7. panta otrās daļas, atbilstoši kurai procesa krimināllietu tiesā gadījumā Disciplinārlietu kolēģija var izlemt nesniegt atzinumu līdz brīdim, kamēr tiesa nebūs pieņēmusi nolēmumu (Pirmās instances tiesas 1998. gada 19. marta spriedums lietā T-74/96 *Tzoanos*/Komisija, *Recueil*, I-A-129. lpp. un II-343. lpp., 32. un 33. punkts).

- 60 Vispirms, kā tas izriet no prasītāja disciplinārlietas, ir svarīgi atzīmēt, ka ar 1999. gada 8. aprīļa vēstuli Disciplinārlietu kolēģijas priekšsēdētājam viņš norādīja, ka pret viņu uzsāktās disciplinārās procedūras priekšnoteikums acīmredzami ir lēmums par krimināltiesiskās apsūdzības, kas pret viņu tika izvirzīta Beļģijas tiesu iestādēs, pamatotību, un viņš uz Noteikumu 88. panta 5. daļas pamata pieprasīja disciplinārās procedūras apturēšanu līdz krimināltiesiskās izmeklēšanas noslēgumam. Šīs vēstules rezultātā Disciplinārlietu kolēģijas priekšsēdētājs 1999. gada

23. aprīlī lūdza Komisijas Personāla un administrācijas ģenerāldirektorātam sniegt informāciju par attiecīgā kriminālprocesa esamību, jomu un stāvokli. Savukārt, šā ģenerāldirektorāta dienestī ar 1999. gada 4. maija vēstuli pieprasīja informāciju KAKV. KAKV atbildēja ar 1999. gada 28. maija vēstuli, apstiprinot, ka Komisijas ģenerālsekretariāta lietas nodošanas Briseles karaliskajam prokuroram 1998. gada 23. aprīlī rezultātā 1998. gada 19. maijā Beļģijas izmeklēšanas tiesnesis Van Espens [*Van Espen*] uzsāka izmeklēšanas procesu. Visbeidzot, ir svarīgi atzīmēt, ka 2000. gada 25. maijā ziņojumā iecelējīnstitūcijai prasītājs atkārtoja savu lūgumu apturēt disciplināro procedūru, lai sagaidītu kriminālprocesa noslēgumu.

61 Kriminālprocess pret prasītāju beidzās ar Briseles Apelāciju tiesas Apsūdzību palātas 2002. gada 28. maija spriedumu. Attiecīgi, Komisijas kasācijas sūdzības neesamības gadījumā šis spriedums atbilstoši Noteikumu 88. panta 5. daļai ir galīgais Beļģijas jurisdikcijas lēmums attiecībā uz prasītāju.

62 Taču šajā sakarā ir jāatzīmē, ka disciplinārā procedūra attiecībā uz prasītāju tika pabeigta 2002. gada 28. maijā — Briseles Apelāciju tiesas Apsūdzību palātas sprieduma pasludināšanas datumā. 2001. gada 5. aprīlī iecelējīnstitūcija pieņēma lēmumu piemērot prasītājam disciplinārsodu. 2001. gada 10. septembrī iecelējīnstitūcija noraidīja prasītāja 2001. gada 29. maijā saskaņā ar Noteikumu 90. panta 2. punktu iesniegto sūdzību, tādējādi apstiprinot šo lēmumu.

63 Tomēr Komisija apgalvo, ka šajā lietā nepastāv pārklšanās starp kriminālprocesu un disciplināro procedūru un ka tādējādi tai nebija jāgaida kriminālprocesa noslēgums līdz galīgā lēmuma pieņemšanai attiecībā uz prasītāja situāciju disciplinārās procedūras ietvaros. Tāpēc ir jāpārbauda, vai fakti, kas veido kriminālprocesa

objektu, un disciplinārajā procedūrā atzītie fakti ir identiski (iepriekš minētais spriedums lietā *Tzoanos/Komisija*, 35. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Onidi/Komisija*, 81. punkts).

64 Ir jānorāda, ka 1998. gada 23. aprīlī Komisija Briseles karaliskajam prokuroram nosūtīja sūdzību par apsardzes līguma piešķiršanas un izpildes nelikumībām (skat. iepriekš minēto 26. punktu). Šī sūdzība, kurai bija pievienots KAKV 1998. gada 12. marta ziņojums, attiecas uz darījuma piešķiršanas nosacījumiem, jo īpaši uz iespējamām manipulācijām ar sabiedrības *IMS/Group 4* piedāvājumu, līguma pielikuma sastādīšanu un konsultēšanās ar KIDK saistību neizpildi, kā arī pakalpojumu sniegšanas problēmām un personu, kas saņēma atalgojumu līguma ietvaros, darbā pieņemšanas procedūras likumību.

65 Uz šīs sūdzības un izmeklēšanas tiesneša paredzēto līdzekļu pamata Briseles tiesu policijas Centrālais korupcijas apkarošanas birojs izstrādāja 2000. gada 21. jūnija kopsavilkuma ziņojumu, kas satur šajā lietā veiktās padziļinātās izmeklēšanas rezultātus. Šajā ziņojumā Briseles tiesu policijas komisārs *M. L.* novērtē, ka, pirmkārt, nav pierādīts, ka sabiedrības *IMS/Group 4* piedāvājums tika grozīts, otrkārt, ka tika parakstīts pielikums, kas būtiski groza līgumu, bet, kaut arī iepriekšējās kontroles procedūra nebija ievērota pilnībā, Finanšu kontrole tomēr bija informēta par šo pielikumu pirms tā parakstīšanas, un, treškārt, ka sabiedrības *IMS/Group 4* noteiktie pārstāvji, par kuru pakalpojumiem apsardzes līguma ietvaros tika piestādīti rēķini, pildīja ar līgumu nesaistītus pienākumus Komisijas labā, bet ka šī tajā laikā izplatītā nelikumīgā izmantošana Komisijai bija pilnībā zināma.

66 Izmeklēšanas tiesnesim sniegtajā 2001. gada 1. marta civilprasītājas deklarācijā Komisija apgalvo, ka tā ir cietusi zaudējumus izsludinātā piedāvājuma ietvaros

veiktās dokumentu viltošanas rezultātā, kā arī rēķinu piestādīšanas par tādu personu veiktajiem pakalpojumiem dēļ, kuras nav veikušas nekādus uzdevumus apsardzes līguma ietvaros.

67 2001. gada 27. marta lēmumā par noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmju neesamību karaliskais prokurors secināja, ka pret prasītāju un citām apsūdzētajām personām — Eveijāru un Aleksandru — nav pietiekamu pierādījumu sakarā ar, pirmkārt, publisku vai privātu dokumentu viltošanu, otrkārt, izsludinātā piedāvājuma grozījumiem, un, treškārt, ar apsardzes līgumu nesaistīta personāla, kas tomēr tā ietvaros tika apmaksāts, pastāvēšanu.

68 Briseles Apelāciju tiesas Apsūdzību palāta 2001. gada 6. augusta spriedumā, pirmkārt, uzskatīja, ka KIDK daļēji apstiprināja attiecīgās finanšu operācijas, kurām turklāt piekrita Finanšu kontrole, un, otrkārt, ka apsardzes līguma nelikumīgas izmantošanas rīcība Komisijai bija pilnībā zināma un tās institūcijas šo rīcību organizēja un atbalstīja.

69 Ar 2002. gada 19. marta rīkojumu Briseles Pirmās instances tiesas palāta nosprieda, ka nav nekādu norādīto noziedzīgo nodarījumu sastāva pazīmju pierādījumu un, jo īpaši, ka lieta nesatur nekādus pierādījumus, kas ļautu pieņemt, ka prasītājs — Eveijārs un Aleksandrs — darbojās kādā krāpšanas nolūkā.

- 70 Visbeidzot, 2002. gada 28. maijā Briseles Apelāciju tiesas Apsūdzību palāta pasludināja spriedumu, ar kuru Komisijas 2002. gada 2. aprīļa apelācija pret 2002. gada 19. marta rīkojumu tika atzīta par nepamatotu. Briseles Apelāciju tiesa nosprieda, ka nav nekādu pierādījumu pret apsūdzētajiem attiecībā uz apsūdzībām, kas izvirzītas par piedāvājuma grozīšanu, attiecīgā pielikuma noslēgšanu un rēķinu sniegšanu apsardzes līguma ietvaros par pakalpojumiem, kas nav saistīti ar tā izpildi.
- 71 No visa iepriekš minētā izriet, ka darbība, kas ir kriminālprocesa priekšmets, var tikt sadalīta trijās dažādās grupās: pirmkārt, apsardzes līguma piešķiršanas nosacījumi un, jo īpaši, beigās norādītie izvēlētā piedāvājuma grozījumi, otrkārt, līguma grozījumu pielikuma sastādīšana un noslēgšana, nekonsultējoties šajā sakarā ar KIDK, un, treškārt, ar apsardzes līgumu nesaistīto personu pastāvēšana, kas saņēma samaksu par pakalpojumiem, kuri nav saistīti ar šajā līgumā noteiktajiem uzdevumiem.
- 72 Pirmā no šo faktu grupām, kura attiecas uz norādītajiem piedāvājuma grozījumiem, atbilst KIDK pret prasītāju 1998. gada 23. septembra paziņojumā izteiktās pretenzijas Nr. 2 priekšmetam. Tomēr Disciplinārlietu kolēģija šo pretenziju neatbalstīja un savā 2000. gada 9. marta atzinumā to noraidīja. Otrās faktu grupas par līguma grozījumu pielikuma sastādīšanu un noslēgšanu, nekonsultējoties šajā sakarā ar KIDK, priekšmets ir pretenzijas Nr. 3 un 4, ko iecēlējinstītūcija izvirzīja pret prasītāju tās 2001. gada 5. aprīļa disciplinārsoda piemērošanas lēmumā, ko apstiprina 2001. gada 10. septembra lēmums par sūdzības noraidīšanu. Lidzīgi — trešā faktu grupa veido pretenzijas Nr. 5 pamatu, ko iecēlējinstītūcija tāpat izvirzīja pret prasītāju.
- 73 Tādējādi ir jāatzīst, ka pret prasītāju uzsāktā disciplinārā procedūra attiecas uz tiem pašiem faktiem, kas veido kriminālprocesa priekšmetu. Tā kā Noteikumu 88. panta

5. daļas piemērošanas nosacījumi ir izpildīti, Komisijai nebija tiesību pieņemt galīgo lēmumu attiecībā uz ierēdņa situāciju disciplinārās procedūras ietvaros līdz galīgā krimināltiesiskās jurisdikcijas sprieduma pieņemšanai.

74 Šo secinājumu neietekmē Komisijas arguments, saskaņā ar kuru, no vienas puses, attiecīgo faktu juridiskais vērtējums kriminālprocesā un disciplinārās procedūras ietvaros ir atšķirīga, un, no otras puses, neuzmanība un nolaidība, par ko prasītājs tiek apsūdzēts disciplinārajā procedūrā, nesastāda noziedzīga nodarījuma sastāvu, par ko Beļģijas tiesās notiekošā kriminālprocesa ietvaros var tikt piespriests sods.

75 Komisijas viedoklis balstās uz kļūdainu Noteikumu 88. panta 5. daļas izpratni. Ir jāprecizē, ka šis noteikums pastāv divu iemeslu dēļ. No vienas puses, šis pants nodrošina, ka attiecīgā ierēdņa stāvokli neietekmē kriminālprocess, kas pret viņu ir ierosināts, pamatojoties uz faktiem, kuri vienlaicīgi ir viņa institūcijas ietvaros notiekošās disciplinārās procedūras priekšmets (iepriekš minētais spriedums lietā *Tzoanos/Komisija*, 34. punkts). No otras puses, disciplinārās procedūras apturēšana līdz kriminālprocesa beigām dod iespēju šīs disciplinārās procedūras ietvaros ņemt vērā krimināltiesas konstatētos faktus, tiklīdz tās lēmums kļuvis galīgs. Šajā sakarā ir jāatgādina, ka Noteikumu 88. panta 5. daļa nosaka principu, ka “disciplinārais process ir atkarīgs no kriminālprocesuālā lēmuma”, ko īpaši attaisno tas, ka valsts krimināllietu tiesām ir lielākas izmeklēšanas pilnvaras nekā iecelējinstiūcijai (Pirmās instances tiesas 2000. gada 21. novembra spriedums lietā *T-23/00 A/Komisija, Recueil FP*, I-A-263. lpp. un II-1211. lpp., 37. punkts). Tātad lietā, kurā vieni un tie paši fakti var veidot noziedzīgā nodarījuma sastāvu un ierēdņa Noteikumos ietvertu pienākumu pārkāpumu, administrācijai ir saistoši krimināllietu tiesas kriminālprocesa ietvaros konstatētie fakti. Tiklīdz krimināltiesā konstatē lietas faktus, administrācija ir tiesīga veikt to juridisko vērtējumu saistībā ar disciplinārā

pārkāpuma jēdzienu, tostarp pārbaudot, vai tie veido Noteikumos ietvertu pienākumu pārkāpumus (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā A/Komisija, 35. punkts).

- 76 Visbeidzot, nevar piekrist Komisijas argumentam, ka disciplinārās procedūras apturēšana ievērojami novilcinātu tās gaitu un tādējādi prasītāja situācijas galīgo izlemšanu. Tā kā Komisija ir gaidījusi vairāk nekā piecus gadus disciplinārās procedūras pret prasītāju uzsākšanai, tā nevar atsaukties uz iespējamās novilcināšanas risku, lai attaisnotu tās lēmumu negaidīt kriminālprocesa noslēgumu pirms galīgā lēmuma pieņemšanas attiecībā uz prasītāja situāciju no disciplinārā viedokļa. Turklāt ir jākonstatē, ka prasītājs vairākas reizes ir lūdzis disciplinārās procedūras apturēšanu. Tā kā Beļģijas krimināltiesas noraidīšanas lēmumi prasītājam bija labvēlīgi, šie apturēšanas lūgumi nekādā ziņā nav saistīti ar prasītāja novilcināšanas taktiku, jo viņš bija tieši ieinteresēts, lai disciplinārajā procedūrā tiktu ņemts vērā iespējama galīgais krimināltiesas lēmums, kas noteica, ka pret prasītāju izvirzītās apsūdzības ir nepamatotas.
- 77 Ir jākonstatē, ka piemērojot pret prasītāju disciplinārsodu, nesagaidot krimināltiesas galīgo lēmumu, Komisija ir pārkāpusi Noteikumu 88. panta 5. daļu, tādējādi prasītāja pretenzija ir atbalstāma.
- 78 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija ir pieļāvusi procedūras noteikumu, aizstāvības tiesību un tiesiskās drošības un labas pārvaldības principu pārkāpumu. Tādējādi pirmais pamats ir jāatzīst par pamatotu un nav nepieciešamības pārbaudīt citas prasītāja izteiktās pretenzijas.

B — Par otro pamatu — par pret prasītāju izvirzīto faktu acīmredzamo novērtējuma kļūdu

1. Par iebildumu Nr. 4 attiecībā uz konsultēšanās ar KIDK saistību neizpildi

Lietas dalībnieku argumenti

- 79 Prasītājs apgalvo — viņš neapstrīd to, ka viņš ir sagatavojis konsultatīvo ziņojumu saistībā ar attiecīgo pielikumu un nosūtījis to KIDK un ka šo ziņojumu novizējis Eveijārs un parakstījis de Hāns. Šis ziņojums pazudis DB arhīvos un tādējādi nav sasniedzis tās adresātu no prasītāja gribas pilnībā neatkarīgu iemeslu dēļ. Tiklīdz ziņojums tika atrasts, prasītājs informēja savu tiešo priekšnieku par nepieciešamību to nosūtīt, kaut arī tas notiktu ar nokavēšanos, bet viņa tiešie priekšnieki, pilnībā apzinoties lietas būtību, uzskatīja šī ziņojuma nosūtīšanu KIDK par nelietderīgu, un prasītājs nevarēja rīkoties pret viņu lēmumiem.
- 80 Komisija norāda, ka noskaidrots ir tas, ka attiecīgais pielikums netika iesniegts KIDK saskaņošanai, ka prasītājs nav pierādījis to, ka viņš ir pienācīgi informējis savu augstākstāvošo ierēdni par konsultācijas ar KIDK nepieciešamību, un ka viņam bija jāapstiprina savi brīdinājumi rakstveidā. Attiecībā uz prasītāja apgalvojumiem par to, ka viņš nevarēja rīkoties pret sava tiešā priekšnieka lēmumiem, Komisija atsaucas uz Noteikumu 21. panta 3. daļu un norāda, ka ar šo pantu saistītā judikatūra apstiprina, ka ierēdnis nevar atsaukties uz iespējamo sava tiešā priekšnieka atbildību, lai izvairītos no paša atbildības (iepriekš minētais spriedums lietā *Tzoanos/Komisija*, 188. un turpmākie punkti).

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 81 Atbilstoši Finanšu Regulas izpildes noteikumu 68. pantam šajā lietā bija nepieciešama iepriekšēja konsultēšanās ar KIDK par attiecīgo pielikumu, ņemot vērā faktu, ka šis pielikums būtiski grozīja apsardzes līguma finanšu nosacījumus. Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka konkrētā pret prasītāju vērstā pretenzija ir tāda, ka viņš pienācīgā veidā nepaziņoja savam tiešajam priekšniekam par pienākumu konsultēties ar KIDK.
- 82 Taču ir jāatzīmē, ka prasītāja priekšnieks Eveijārs Disciplinārlietu kolēģijā ir apstiprinājis, ka prasītājs viņu informējis par to, ka ir nepieciešams konsultēties ar KIDK par apsardzes līguma papildvienošanos. Līdzīgi, arī Komisija neapstrīd faktu, ka 1992. gada novembrī prasītājs par līguma pielikumu sagatavojis konsultatīvo ziņojumu KIDK un ka šo ziņojumu novizējis Eveijārs un parakstījis de Hāns. Kopīgais viedoklis ir arī tāds, ka šis ziņojums pazudis DB arhīvos. Netiek apstrīdēts arī tas, ka pēc konsultatīvā ziņojuma atrašanas lēmumu nesūtīt to KIDK pieņēma de Hāns un Eveijārs, kas ir prasītāja priekšnieki.
- 83 Ņemot vērā iepriekš minēto, Pirmās instances tiesa uzskata, ka Komisijas apgalvojums, saskaņā ar kuru prasītājam bija jāizsaka savi brīdinājumi rakstveidā un, to neizpildot, viņš daļa sava augstākstāvošā ierēdņa atbildību par konsultēšanās ar KIDK saistību neizpildi, šajā lietā nevar tikt atbalstīts. Tā kā prasītājs mutiski informēja savus priekšniekus par konsultēšanās pienākumu, nodeva līgumu un tā pielikumus Finanšu kontrolei un sagatavoja KIDK paredzēto konsultatīvo ziņojumu, tad pret viņu izvirzītā pretenzija, ka viņš nav informējis savu tiešo priekšnieku pienācīgā veidā tikai tā iemesla dēļ, ka viņš neizdarīja to rakstveidā, ir nepamatota.

- 84 Turklāt attiecībā uz konsultēšanās ar KIDK saistību neizpildi 1993. gada janvārī, t.i., pēc konsultatīvā ziņojuma atrašanas, ir jāatgādina, ka šādu konsultāciju praktiskās sekas būtu bijušas ierobežotas. Ne vien tāpēc, ka apsardzes līgums jau bija izpildes procesā, bet arī tāpēc, ka 1993. gada 27. janvārī pēc Finanšu kontroles maksājuma rīkojuma vīzas atteikuma tika parakstīts līguma pielikums Nr. 3, kas, sākot ar 1993. gada 1. februāri, atcēla pielikuma Nr. 1 noteikumu pantu par ekija vērtības pret Beļģijas franku izmaiņu koriģēšanu.
- 85 Tādējādi pretenzija Nr. 4 attiecībā uz konsultatīvā ziņojuma par attiecīgo papildvienošanos nenodošanu KIDK nav pamatota.

2. Par pretenziju Nr. 5 attiecībā uz apsardzes līguma nelikumīgu izmantošanu

Lietas dalībnieku argumenti

- 86 Attiecībā uz pretenziju Nr. 5 saistībā ar apsardzes līguma nelikumīgu izmantošanu, jo īpaši attiecībā uz Barleta administratīvo pienākumu pildīšanu, neskatoties uz to, ka viņš saņēma atbildību no sabiedrības, kurai tika piešķirts darījums, prasītājs apgalvo, ka šāda prakse tajā laikā bija vispārpieņemta, ka Komisijas struktūrā tā bija zināma un, visbeidzot, ka Komisija to pati organizēja un atbalstīja. Prasītājs nekādā veidā nav uzņēmis atbildību par Barleta pieņemšanu darbā, jebkurā gadījumā tas neietilpa viņa pienākumos — tie aprobežojās ar maksājumu dokumentu sastādīšanu līgumslēdzējsabiedrības rēķinu apmaksai.

87 Komisija norāda, ka prasītājam tiek pārņemta apsardzes līguma nelikumīgas izmantošanas pieļaušana vai pat piedalīšanās tajā — apstākļi, kuru prasītājs nav apstrīdējis, nevis atbildība par personāla, tai skaitā, Barleta pieņemšanu darbā. Pretenzijas Nr. 5 priekšmetu veido faktu apzināšanās saistībā ar neziņošanu par tiem un nedistancēšanos no tiem pienācīgā veidā. Attiecībā uz prasītāja argumentu par viņa tiešo nepiedalīšanos apsardzes līguma pārvaldē Komisija atzīmē, ka viņa kā atbildīgā par DB Finanšu nodaļas funkcijām darbs neatbrīvo viņu no atbildības; tieši pretēji, šī fakta dēļ viņam jo īpaši bija pienākums informēt savu tiešo priekšnieku par minētā līguma nelikumīgu izmantošanu. Fakts, ka šāda prakse tajā laikā bija vispārpieņemta, ko Komisija apstrīd, nedz novērš attiecīgās rīcības nelikumīgo raksturu, nedz atbrīvo prasītāju no atbildības, kura viņam šajā sakarā ir uzlikta.

Pirmās instances tiesas vērtējums

88 No paša sākuma ir jāprecizē, ka attiecīgā rīcība sastāv nevis no apsardzes līguma izmantošanas, lai krāpnieciskā veidā izmaksātu atlīdzību tādām personām, kuras nav sniegušas Komisijai nekādus pakalpojumus, bet no personu pieņemšanas darbā šī līguma ietvaros reālu, bet tomēr no apsardzes līgumā norādītajiem atšķirīgu uzdevumu izpildei Komisijā.

89 No dažādiem lietas dokumentiem izriet, ka personu pieņemšana darbā administratīvu uzdevumu izpildei apsardzes līguma realizācijas ietvaros tajā laikā bija vispārpieņemta prakse un Komisijā tā bija vispārīgi zināma. Tādējādi apstākļi, ka "DB prakse tajā laikā nebija neparasta", administratīvā soda piemērošanas lēmumā tiek uzskatīts par mikstinošu apstākli attiecībā uz prasītāju. Briseles tiesu policijas Centrālā korupcijas apkarošanas biroja tiesu komisāra *M. L.* 2000. gada 21. jūnijā sastādītais kopsavilkuma ziņojums Briseles tiesu policijas veiktās izmeklēšanas

rezultātā šajā sakarā nosaka (10. lappuse), ka “[norādītā šī līguma nelikumīgā izmantošana] acimredzami tika veikta, visiem par to zinot un pat vispārējas apmierinātības nolūkā”, un “šo praksi organizēja un atbalstīja pašas Eiropas Komisijas institūcijas”. Turpmākie Beļģijas krimināltiesas lēmumi arī pierāda, ka šo praksi organizēja un atbalstīja Komisijas institūcijas.

- 90 Šādas prakses vispārēju pastāvēšanu un tās akceptēšanu Komisijā apstiprina arī 1987. gada 5. oktobra vēstule, kuru Heis [*Hay*], tā laika Komisijas Personāla un administrācijas ģenerāldirektors, nosūtīja de Hānam. Šīs vēstules priekšmets ir kompetences sadale starp DB un Personāla un administrācijas ģenerāldirektorātu, un tajā ir norādīta atsauce uz 1987. gada 23. jūlija Drošības padomes sēdi. Šajā vēstulē noteikts, ka “Drošības padome noteica principu, ka “iekšējās apsardzes personāls, kas pilda apsardzes vai drošības, vai jauktus pienākumus, [būtu] jānovieto DB pārvaldē. Tikai personālam ar vienīgi administratīvām funkcijām būtu jāatrodas [Personāla un administrācijas ģenerāldirektorāta] pārvaldē. Šādai personu kategorijai varētu tikt apsvērts atsevišķs līgums”. Šajā sakarā Heis, apzīmējot, ka “gandrīz viss apsardzes personāls [šajā laikā nodrošina] administratīvo un drošības uzdevumu izpildi, lai gan mainīgā proporcijā atkarībā no darba vietas un/vai nekustamā īpašuma”, un ka, no otras puses, “personāls, kas pilda vienīgi administratīvās funkcijas ir mazskaitlīgs”, norādīja, ka [viņš uzskata] atsevišķu līgumu sastādīšanu [par] nepiemērotu, jo tas apgrūtinātu budžeta pārvaldi un ilgtermiņā varētu kļūt par kompetences konfliktu avotu, mainoties kāda no šo darbinieku uzdevumiem, tiem kļūstot par vairāk administratīvas vai vairāk kontroles dabas uzdevumiem”.

- 91 No iepriekš minētā izriet, ka personāla pieņemšana darbā administratīvo uzdevumu izpildei apsardzes līguma ietvaros Komisijai ne tikai bija zināma un nebija neparasta, uz ko norāda 2001. gada 5. aprīļa lēmums, bet to organizēja un atbalstīja kompetentie Komisijas ģenerāldirektorāti, un tā bija to personāla pārvaldes politikas

sastāvdaļa tiem piešķirtā personāla pastāvīgā trūkuma problēmas novēršanai, lai izpildītu dažādiem Komisijas dienestiem piešķirtās funkcijas.

92 Pirmās instances tiesa uzskata, ka nav pamata pārņemt B kategorijas ierēdnim, kam, atbilstoši Noteikumu 5. panta 1. punktam, ir jāveic nevis administratīvas funkcijas, kas piešķirtas A kategorijas ierēdņiem, bet gan piemērošanas un pārraudzības funkcijas, Noteikumos ietvertu pienākumu neizpildi tikai tā iemesla dēļ, ka viņš nav ziņojis par savu kolēģi, kas saņēmis atlīdzību no sabiedrības, kurai ir piešķirts apsardzes līgums — par praksi, ko organizēja dažādi Komisijas dienesti, kas bija vispārēji izplatīti, ko veicināja institūcijas hierarhija un kura, kaut arī neparasta, pati par sevi nebija krāpnieciska.

93 Ņemot vērā šos apstākļus un, jo īpaši, faktu, ka prasītājs tieši nepiedalījās nedz šīs prakses īstenošanā, nedz Barleta pieņemšanā darbā, ir jāsecina, ka iecelējainstitūcija nevar apsūdzēt prasītāju, pamatojoties vienīgi uz faktu, ka viņš neinformēja par sava kolēģa Barleta vienīgi administratīvu pienākumu izpildi trīs mēnešu laikā, kad tas vienlaicīgi saņēma atlīdzību no sabiedrības, kam bija piešķirts apsardzes līgums, vai ka viņš pienācīgā veidā nedistancējās no šīs prakses.

94 Tādējādi pretenzija Nr. 5 attiecībā uz apsardzes līguma nelikumīgu izmantošanu nav pamatota.

3. Par pretenziju Nr. 1 attiecībā uz kļūdainu profesionālo rīcību un rupju neuzmanību sakarā ar Finanšu pārvaldes noteikumu ievērošanu

Lietas dalībnieku argumenti

- 95 Prasītājs atgādina, ka *De Moor* audita ziņojums noteica to, ka tika atrastas tikai noteiktas kļūdas kā nepareizas pārvaldes rezultāts. Prasītājs apgalvo, ka viņš nekad nav saņēmis ne mazākās savu tiešo priekšnieku piezīmes un ka tieši pretēji tam, kā to apstiprina prasītāja novērtējuma ziņojumi, viņi vairākos gadījumos viņu slavējuši.
- 96 Komisija apgalvo, ka prasītājs nav apstrīdējis pretenzijas Nr. 1 patiesumu. Prasītāja minētie novērtējuma ziņojumi nav bijuši domāti disciplinārās procedūras pamatā esošo faktu novērtēšanai vai kvalificēšanai.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 97 Pirmās instances tiesa uzskata, ka pretenzija Nr. 1, kas attiecas uz kļūdainu profesionālo rīcību un rupju neuzmanību sakarā ar finanšu pārvaldes noteikumu ievērošanu, jo īpaši apsardzes līguma ar *IMS/Group 4* sastādīšanu un izpildi, neveido atsevišķu pretenziju un attiecas uz prasītāja piedalīšanos attiecīgā pielikuma sastādīšanā un pienākuma konsultēties ar KIDK neievērošanu. Tādējādi ir jāsecina, ka šo pretenziju apstipriņošie apsvērumi nepastāv autonomi un neatkarīgi no apsvērumiem, kas pamato pretenzijas Nr. 3 un 4.

4. Par pretenziju Nr. 6 attiecībā uz prasītāja funkciju pildīšanas tikai Kapienu interesēs pārkāpumu pretēji Noteikumu 11. panta 1. daļai

Lietas dalībnieku argumenti

- 98 Prasītājs apstrīd iecelēj institūcijas argumentāciju, saskaņā ar kuru viņš nav pildījis savas funkcijas tikai Kapienu interesēs, nebrīdinot savus tiešos priekšniekus par pienākuma konsultēties ar KIDK neizpildes sekām.
- 99 Komisija atzīmē, ka apsardzes liguma papildvienošanās aizskar Kapienu intereses un ka prasītājs šo apstākli neapstrīd.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 100 Šī pretenzija attiecas uz to pašu rīcību, ko apraksta pretenzijas Nr. 1, 3 un 4, un īpaši uz nelikumību sekām, kas tiek pārmestas prasītājam, jo īpaši attiecīgā pielikuma sastādīšanu un pienākuma konsultēties ar KIDK neizpildi. Tādējādi Pirmās instances tiesa uzskata, ka šī pretenzija nepastāv autonomi un neatkarīgi no pretenzijām Nr. 1, 3 un 4.
- 101 No visa iepriekš minētā izriet, ka otrais pamats ir jāatzīst par pamatotu, nepastāvot nepieciešamībai lemt par pretenzijas Nr. 3 pamatotību, ievērojot apstrīdētajā lēmumā noteiktā disciplinārsoda vienotu un nedalāmu raksturu un faktu, ka

disciplinārsods balstās uz visiem šajā lēmumā noteiktajām pretenzijām to kopumā (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2002. gada 9. jūlija spriedumu lietā T-21/01 *Zavvos/Komisija, Recueil FP*, I-A-101. lpp. un II-483. lpp., 316. punkts, un 2002. gada 11. septembra spriedumu lietā T-89/01 *Willeme/Komisija, Recueil*, I-A-153. lpp. un II-803. lpp., 83. punkts).

- 102 Attiecīgi, nepastāvot nepieciešamībai spriest par citiem prasītāja izvirzītajiem pamatiem, šī prasība atzīstama par pamatotu un apstrīdētais lēmums ir atceļams.

II — *Par zaudējumu atlīdzības prasījumiem*

Lietas dalībnieku argumenti

- 103 Prasītājs apgalvo, ka viņš ir cietis ievērojamu morālo kaitējumu šīs lietas gaitas rezultātā, īpaši tās vajāšanas dēļ, kurai noteiktie izmeklētāji viņu pakļāva kopš 1992. gada, un tādēļ, ka pret viņu tika izvirzītas smagas apsūdzības, kas izplatījās institūcijas iekšienē un ārpus tās, iedragājot viņa reputāciju un godu. Viņš apgalvo, ka institūcijas radītā aizdomu gaisotne sagrāva viņa sociālo un ģimenes dzīvi. Viņš piedzīvojis arī veselības problēmas šīs situācijas radītā stresa dēļ. Neskatoties uz Briseles prokuratūras veikto rūpīgo izmeklēšanu, Komisija tomēr rikojās novilcinoši ar mērķi aizkavēt kriminālprocesa iznākumu, kas prasītāju pilnībā attaisnoja.

- 104 Attiecībā uz šo zaudējumu apmēru prasītājs norāda naudas summu EUR 37 500, ko viņš uzskata par adekvātu un taisnīgu (*aequo et bono*). Prasītājs arī atsaucas uz

Komisijas pieļauto kļūdu, piemērojot viņam disciplinārsodu, un uz faktu, ka viņš bija spiests iesniegt sūdzību saskaņā ar Noteikumu 90. panta 2. punktu pret lēmumu, kas noraidīja viņa paaugstināšanu amatā B 2 līmenī. Viņš apgalvo, ka sakarā ar dažādām procedūrām viņam bija jāmaksā advokātu honorāri, kas uz šo brīdi veido EUR 7 736, 81.

105 Šajā sakarā Komisija apstrīd, ka šajā lietā veiktā izmeklēšana var tikt uzskatīta par vajāšanu un apgalvo, ka prasītāja norādīto goda aizskārumu un veselības problēmu, pieņemot, ka tās ir pierādītas, pamatā ir tas, ka, neievērojot Noteikumu saistības, prasītājs sevi pakļāva disciplinārās procedūras riskam. Attiecībā uz prasītāja pret viņa paaugstināšanu amatā noraidīto lēmumu iesniegto sūdzību Komisija atgādina, ka šai procedūrai šajā lietā nav nozīmes. Visbeidzot, Komisija secina, ka zaudējumi nav pierādīti un to atlīdzināšanai nav pamata. Kas attiecas uz izmeklēšanas ilgumu, Komisija norāda, ka Noteikumi nenosaka nekādu disciplinārās procedūras uzsākšanas noilguma termiņu un ka, lai gan disciplinārās procedūras uzsākšanas stadijā iecelējinstīcijai ir jāpieņem, ka attiecīgā persona nav vainīga, tā var atteikties no šīs prezumpcijas, līdzko ir pierādīti tās apsūdzību apstiprinošie fakti.

106 Jebkurā gadījumā Komisija norāda, ka paliek spēkā tās piedāvātā morālā kaitējuma atlīdzība EUR 500 apmērā, kas kompensē ilgstošo nenoteiktības stāvokli, kurā prasītājs atradās laikā starp pēdējā Disciplinārlietu kolēģijas atzinuma sniegšanas datumu un galīgā disciplinārā lēmuma brīdi.

Pirmās instances tiesas vērtējums

107 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai iestātos Kapienu atbildība, ir jāpierāda institūcijai pārmestās rīcības nelikumība, zaudējumu iestāšanās fakts un cēloniskā sakara starp darbību un attiecīgajiem zaudējumiem esamība (1994. gada 9. februāra

Pirmās instances tiesas spriedums lietā T-3/92 *Latham/Komisija*, *Recueil FP*, I-A-23. lpp. un II-83. lpp., 63. punkts, 1996. gada 15. februāra spriedums lietā T-589/93 *Ryan-Sheridan/FEACVT*, *Recueil FP*, I-A-27. lpp. un II-77. lpp., 141. punkts, 1999. gada 28. septembra spriedums lietā T-140/97 *Hautem/BEL*, *Recueil FP*, I-A-171. lpp. un II-897. lpp., 83. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Willeme/Komisija*, 94. punkts).

108 Attiecībā uz pirmo nosacījumu, proti, institūcijas darbības nelikumību, ir jāatzīmē, ka Pirmās instances tiesa šajā spriedumā ir nopriedusi, ka Komisija šajā lietā ir pieļāvusi vairākus Noteikumu un disciplināro procedūru regulējošo principu pārkāpumus, kuri ir konkrētizēti apstrīdētajā 2001. gada 5. aprīļa lēmumā. Pirmās instances tiesa uzskata, ka šī Komisijas darbība rada tāda veida pārvaldes kļūdu, kas izraisa institūcijas atbildību. Tādējādi šajā stadijā ir jāpārbauda norādīto zaudējumu esamība un cēloņsakarība starp darbību, kas Komisijai tiek pārmesta, un attiecīgajiem zaudējumiem.

109 Pirmkārt, attiecībā uz materiālajiem zaudējumiem, Pirmās instances tiesa uzskata, ka prasītājs savos prasījumos nav norādījis nedz to būtību, nedz arī apmēru. Prasītājs aprobežojas ar atsauci uz advokāta honorāru, ko viņš samaksājis saistībā ar dažādām procedūrām, kā arī uz kļūdainu disciplinārsoda piemērošanu un uz faktu, ka viņam bija jāiesniedz sūdzība pret lēmumu, kas noraidīja viņa paaugstināšanu amatā. Kas attiecas uz advokāta honorāru, ir jāatzīmē, ka honorāri attiecas uz kriminālprocesa norisi un nevar tikt atlīdzināti šīs lietas ietvaros, nepastāvot cēloņsakarībai starp Komisijas kļūdaino darbību un norādītajiem zaudējumiem. Attiecībā uz disciplinārsoda piemērošanas finansiālajām sekām vispār un īpaši uz ienākumu zaudējumu sakarā ar pakāpes pazemināšanu, ir pietiekami norādīt, ka saskaņā ar EK līguma 233. pantu Komisijai ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai pildītu šo spriedumu. Visbeidzot, kas attiecas uz prasītāja norādītajiem zaudējumiem paaugstināšanas amatā noraidīšanas dēļ, tie nav saistīti ar šo procesu.

- 110 Kas attiecas uz morālo kaitējumu, tad saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja vien nepastāv īpaši apstākļi, ierēdņa apstrīdētā lēmuma atcelšana pati par sevi ir pienācīga un principā pietiekama to zaudējumu atlīdzība, ko šis ierēdnis ir cietis (1992. gada 27. februāra Pirmās instances tiesas spriedums lietā T-165/89 *Plug/Komisija, Recueil*, II-367. lpp., 118. punkts, iepriekš minētais spriedums lietā *Hautem/BEI*, 82. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Willeme/Komisija*, 97. punkts). Tomēr ir jāuzsver, ka dažādi šajā lietā pieņemtie un prasītāju apsūdzošie administratīvās procedūras administratīvie lēmumi un atzini ir izrādījušies neprecīzi. Turklāt Komisija uzsāka disciplināro procedūru, pārkāpjot saprātīgā termiņa principu, pie tam līdz disciplinārsoda piemērošanai šī disciplinārā procedūra tika paildzināta gandrīz uz trīs gadiem līdz soda uzlikšanai. Visbeidzot, Komisija neapturēja disciplināro procedūru, lai sagaidītu pret prasītāju ierosinātā kriminālprocesa noslēgumu. Pirmās instances tiesa uzskata, ka šis apstākļu kopums kaitēja prasītāja reputācijai, traucēja viņa privātajai dzīvei un nostādīja viņu ilgstošā nenoteiktības stāvoklī. Šie apstākļi rada morālo kaitējumu, kas ir jāatlīdzina. Šajā sakarā šo kaitējumu nevar uzskatīt par kompensēto ar apstrīdētā lēmuma atcelšanu. Ņemot vērā šis lietas īpašos apstākļus, šai atcelšanai nav prasītāja ciestā morālā kaitējuma novēršanas sekas.
- 111 Attiecīgi, Komisijai ir jāpiespriež samaksāt prasītājam viņa morālā kaitējuma atlīdzība. Pirmās instances tiesa novērtē, ka Komisijas piedāvātā summa EUR 500 apmērā nav pietiekama, lai adekvāti kompensētu ciesto morālo kaitējumu. Ņemot vērā lietas apstākļus, Pirmās instances tiesa adekvāti un taisnīgi (*ex aequo et bono*) nosaka šīs atlīdzības summu EUR 8 000 apmērā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 112 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar prasītāja prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA

(piektā palāta)

nosprīež:

- 1) **atcelt Komisijas 2001. gada 5. aprīļa lēmumu, ar ko prasītājam piemēro pakāpes pazemināšanas disciplinārsodu;**
- 2) **piespriest Komisijai samaksāt prasītājam atlīdzību EUR 8 000 apmērā sakarā ar viņa ciesto morālo kaitējumu;**
- 3) **piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2004. gada 10. jūnijā.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

H. Jung

P. Lindh